

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise Taidresoo kinnistu planeeringualal (eelhinnang)

OÜ Halinga on esitanud 23.05.2014 taotluse detailplaneeringu algatamiseks Tarva külas Taidresoo kinnistul (katastriüksuse tunnus 18803:001:0079). Detailplaneeringu eesmärk on 19,35 ha suuruse maa-ala kaheks krundiks jagamisel tekkiva 9,12 ha suuruse krundi (lähiaadressiga Turbavälja) maasihtotstarbe muutmine tootmiskaaks, leida lahendus taristu rajamiseks ja anda ehitusõigus tootmishoone (kasvuturba pakendamine) ehitamiseks.

Vastavalt Halinga Vallavolikogu 31.10.2012 a määrusega nr 22 kehtestatud Halinga valla üldplaneeringule on kinnistu juhtotstarve määratud rohevõrgustiku ala, põld, looduslik rohumaa, muu lage ala. Koostatava detailplaneeringuga tehakse üldplaneeringu muutmise ettepanek.

Taidresoo kinnistu detailplaneeringuga kavandatav tegevus on vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lõike 2 punkt 10-le infrastruktuuri ehitamine või kasutamine. Vabariigi valitsuse määruse „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 13 p 1 kuulub detailplaneeringuga kavandatav tegevus tööstuspiirkonna arendamise alla. Detailplaneeringuga soovitakse muuta üldplaneeringut, mistõttu tuleb KSH algatamist kaaluda KeHJS § 33 lg 2 p 1 juhul.

Tulenevalt eeltoodust on Halinga Vallavalitsus kohustatud analüüsima KeHJS § 6 lõike 3 toodud kriteeriumite alusel, kas detailplaneeringuga kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

1. Hinnang kavandatava tegevuse olulisest keskkonnamõjust kavandatava tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimuste osas

1.1. Tegevuse ala ja selle lähiümbruse maakasutus

Tarva külas asuv Taidresoo kinnistu on hoonestamata katastriüksuse sihtotstarbega maatulundusmaa. Kinnistut ümbritsevad maatulundusmaad, mis on kasutusel haritavate põllumaadena. Planeeritav ala asub hajaasustuspiirkonnas, külgnedes Käära, Männi, Vana-Matsi ning Halinga Metskond 47 kinnistutega.

1.2. Alal esinevad loodusvarad, nende omadused ja taastumisvõime

Detailplaneeringu alal ei ole loodusvarasid. Ala on valdavalt looduslik rohumaa.

1.3. Keskkonna vastupanuvõime

Planeeritav ala on keskmise reostusohhtlikkusega keskmiselt kaitstud põhjavee alaga. Moreeni 10-20 m ($k=0,01-0,5$ m/d; Savi; Liivsavi 2-5 m ($k=0,0001-0,005$ m/d). Keskmise reostusohhtlikkus, reoaine arvutuslik põhjavette jõudmise aeg 200-400 ööpäeva. Aluspõhjaline veepide, mille paksus on üle 2 m, tasakaaluala.

Valla eesmärk on säilitada peamised loodusväärtused.

Vastavalt Halinga valla üldplaneeringule ning Pärnu maakonna teemaplaneeringule „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ asub Taidresoo kinnistu Parisselja - Maima 1 km laiuse K8 rohevõrgustiku koridori idapoolses küljes. Nimetatud koridor ühendab Taidra ja Maima raba tuumaalasad.

Halinga valla üldplaneeringu kohaselt välditakse rohevõrgustiku koridori alal uute ehitusalade rajamist, olemasolevate laiendamist ja uute infrastruktuuride rajamist. Kui see on möödapääsmatu, valitakse eriti hoolikalt rajatiste asukohta, et leevendada võimalikku negatiivset mõju.

Kasvuturba tootmishoone rajamine Taidresoo kinnistule on ratsionaalne, sest kinnistul paikneb juba turba ladustamise plats, mis ei ole kasutatav põllumaana. Taidresoo kinnistu paikneb raba ääres ning ligipääs toimub olemasolevate erateede kaudu, mida mööda toimub rabast turbavedu ka praegu. Tootmishoone rajatakse ligemale 9 ha suurusele krundile, rohekoridori serva ega lõika läbi rohekoridori, mis tagab rohevõrgustiku toimimise ja piirkonnale omase hajaasustuse.

Halinga valla üldplaneeringu kohaselt on loomade liikumise takistamise vältimiseks piirdeaedade rajamine lubatud ainult vahetult ümber õueala.

Olemasolevaga võrreldes piirkonnas inimtegevus suureneb, kuid mis kokkuvõttes ei ületa piirkonna looduskeskkonna vastupanuvõimet.

Keskkonna vastupanuvõime hindamisel lähtutakse eelkõige märgalade, randade ja kallaste, pinnavormide, metsade, kaitstavate loodusobjektide, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on juba ületatud, maareformi seaduse tähenduses tiheasustusega alade ning ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest.

Ajalooliste, kultuuriliste ning arheoloogiliste väärtustega alad kavandatava tegevusega maalal ning lähiümbruses teadaolevalt puuduvad, seega võimalik negatiivne mõju nimetatud väärtustele puudub.

2. Hinnang kavandatava tegevuse olulisest keskkonnamõjust lähtudes

2.1. Tegevuse iseloom

Käesoleva detailplaneeringu eesmärgiks on Turbavälja maaüksuse sihtotstarbe muutmine, ehitusõiguse, tehnovõrkude ja rajatiste asukoha määramine. Planeeringualale (9,12 ha) kavandatakse ca 6000 m² suurust tootmishoonet, kus hakatakse pakendama/pressima vastavalt tellimustele, vastava taimekultuuri kasvuturvast. Tootmine toimub kinnistes ruumides ja ladustamine toimub hoonet ümbritseval betoon või asfaltplatsil. Toormaterjal ehk turba kaevandamine on väga lähedal, mistõttu erilisi laoplatse ja ettevedu pole vaja kasutada.

Tehase käivitamisel saavad tööd 15 inimest, peale tootmise käivitamist ja tellimuste saamist on tootmisesse vaja kuni 40 inimest.

Tehase tootmisprotsess on tavalise tööpäevadega töösükkel, erandkorras võivad toimuda transpordivedod nädalavahetustel. Põhiline tootmise protsess algab jaanuarist ja kestab kuni mai kuuni. Seejärel toimub tehase hooldus ja seadistamine järgmiseks hooajaks. Juunist kuni septembrini on kasvuturba turul suhteliselt vaikne aeg, mistõttu tootmist sel ajal ei toimu.

Hooajal võib transpordivedude koormus ulatuda nädalas kuni 15-20 autoni, kuid mitte iganädalaselt. Põhiliseks transpordivahendiks on kinnised haagised, millega veetakse pakendatud kaupa.

2.2. Tehnoloogiline tase

Tootmishoone veega varustamine planeeritakse rajatavast lokaalsest puurkaevust. Tootmisprotsess ei vaja kanalisatsiooni. Põhiline vajadus kanalisatsiooni järgi on inimestega seotud veetarbimisest tulenevad olmeveed. Kanaliseerimine lahendatakse lokaalse puhastamisega, kas lokaalse puhastusseadmega või reovee kogumisega lekkekindlasse reovee mahutisse, mida perioodiliselt tühjendatakse.

Detailplaneeringu koostamisel, hoonete projekteerimisel lähtutakse Halinga valla üldplaneeringust ja ehitamisel järgitakse Eesti Vabariigi standardeid ja juhendeid. Ehitustöid tehes juhindutakse omavalitsuse määrustest, otsustest ja heast ehitustavast.

2.3. Loodusvarade kasutamine

Kavandatud tegevusega kasutatakse planeeritaval alal loodusvarasid säästlikult, tagatakse terve elukeskkond, säilitatakse maastiku omapära. Alale tagatakse otstarbekas juurdepääsutee ja taristu rajamine ning kasutamine.

Tootmisprotsessis turba kasutamine on loodussäästlik, kuna kasutatakse ära kogu kogutud turvas ning turba ülejääki peaaegu ei teki.

2.4. Jäätme-ja energiamahukus

Turba pakendamine ei ole oluliselt energia-ja jäätmemahukas. Tegevuse käigus ei rikastata turvast. Pakendatakse naturaalselt kasvuturvast, kus kasutatakse ära kogu kogutud turvas ning turba ülejääki peaaegu ei teki. Pakendamisel tekkiv kilepakend korjatakse tagasi.

2.5. Lähipiirkonna teised tegevused

Planeeringuala ümbritsevad haritavad maatulundusmaa kinnistud ja turbavarumise alad, läänekaares asub metsaribaga eraldatud kaevandatav turbaraba. Põhja, lõuna ja läänekaares asuvad kinnistud kuuluvad rohevõrgustikku koridori koosseisu.

Lähipiirkonna tegevused detailplaneeringualale olulist keskkonnamõju ei avalda.

Hinnang: detailplaneeringuga kavandatava tegevuse iseloomust lähtudes tegevuse alal ja lähiehitistest ei kaasne olulist keskkonnamõju.

3. Hinnang kavandatava tegevuse olulisest keskkonnamõjust kavandatava tegevusega kaasnevate tagajärgede osas

3.1. Vee, pinnase ja õhu saastatus

Detailplaneeringualal lahendatakse veevarustus lokaalselt puurkaevu baasil. Kanaliseerimine lahendatakse lokaalse puhastamisega, kas lokaalse puhastusseadmega või reovee kogumisega lekkekindlasse reovee mahutisse, mida perioodiliselt tühjendatakse.

Kavandatava tegevusega vee, pinnase ja õhu saastamist ei toimu.

3.2. Jäätmete

Vastavalt Halinga vallas kehtivale Jäätmehoolduseeskirjale jäätmekäitlust kinnisasjal korraldab asukohajärgse territooriumi omanik või kasutaja. Kavandatava tegevusega planeeritaval alal olulist jäätmeteket ei kavandata ja segaolmejäätmevedu on tagatud vastavalt Are, Halinga ja Sauga valdade ja jäätmekava AS Ragn Selsi vahelise korraldatud jäätmeveolepinguga.

3.3. Müra

Detailplaneeringuga kavandatava tegevusega kaasneb tavapärase ehitusaegne müra, mis võib väljuda planeeritavalt alalt. Planeeritaval alal ja ehitistes peab ekspluatatsiooni ajal müratase jääma taotlustaseme piiridesse. Taotlustaseme müranormid planeeritaval tööstusalal ei tohi

ületada ekvivalentset ega maksimaalset normtaset, milleks on vastavalt liiklusrüüra päeval 70 dB ja öösel 60 dB ning tööstusrüüra päeval 65 dB ja öösel 55 dB. Soovituslik tööaeg ning väljavedu on tööpäevadel, päevasel ajal. Erandkordadel võib väljavedu toimuda ööpäevaringelt ning puhkepäevadel.

3.4. Vibratsiooni, valguse, soojuse, kiirguse ja lõhn

Kavandatava tegevusega kaasneb vibratsiooni teke nii ehitamisel kui ka juurdepäasutee kasutamisel. Kavandatava tegevuse elluviimisel lahendatakse juurdepäasuteed ja plaanitakse parandada teekatet ja konstruktsiooni. Pakendatud turbaveoga paraneb juurdepäasuteel liiklemise sujuvus, mistõttu väheneb võimalikku teelt lähtuva vibratsiooni ja õhusaaste teke.

Kumulatiivsus võib kaasneda transpordivoogude kuhjumisel hooajal kui jaanuarist kuni maini võib transpordivedude koormus ulatuda nädalas kuni 15-20 autoni, seda ka nädalavahetustel. Põhiliseks transpordivahendiks on kinnised haagised. Pakendatud kaubaveod on sujuvamad kui lahtine turbavedu otse laevadele, millega on etteantud ajapiirang.

Detailplaneeringu alal ei kaasne olulist kumulatiivset ega piiriülest keskkonnamõju. Valguse, soojuse, kiirguse ja lõhnareostust teadaolevalt ei kaasne.

Hinnang: detailplaneeringuga kavandatava tegevuse iseloomu arvestades antud alal ja lähiumbruses keskkonnamõjude osas ei kaasne olulist keskkonnamõju.

4. Hinnang kavandatava tegevuse olulisest keskkonnamõjust kavandatava tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkuse osas

Planeeringu mahtu silmas pidades võib tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise tõenäosust pidada väga madalaks. Tuleohutuse seisukohast on põhiline turba süttimise oht turba aunades, mida tehase lähedale reeglina ei rajata. Tootmishoone ehitamisel lahendatakse ohutusküsimised ehitusprojektiga, milles kasutatakse parimat võimalikku tehnoloogiat ja teadmisi.

Planeeringuga ei kavandata tegevusi, mis lubaksid eeldada ohtlike ainete, kemikaalide, kiirgusallikate vms seotud avariilukordade teket.

5. Hinnang kavandatava tegevuse eeldatavast mõjust Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile

Maa-ameti geoportaali andmetel jääb detailplaneeringuga kavandatava tegevuse ala 1,5 km kaugusele III kategooria kaitsealuste liikide kaitseala välispiirist ning 5,6 km kaugusele Virussaare rabasaarest. Seetõttu ei ole vajadust läbi viia Natura eelhindamist. Keskkonnaregistri andmetel alal ei asu registriobjekte.

Hinnang: detailplaneeringuga kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavat mõju Natura võrgustiku alale või muule kaitstavale loodusobjektile.

6. Kavandatud tegevusega tõenäoliselt kaasnev mõju

6.1. Rajamine

Kavandatava tegevuse mõju maksimaalseks ruumiliseks ulatuseks võib olla piirkond, mida mööda hakkab võimalusel kulgema pakendatud turbavedu. Erasisikutele kuuluv Turbaraba tee, mida saaks kasutada juurdepäasuna kulgeb ja külgneb põldudega. Vahetult enne Tallinn – Pärnu mnt sõitu paiknevad seitse majapidamist.

Seoses tootmishoone ning taristu ehitamisega suurenevad transpordivood ajutiselt. Mõju algab ehitustegevuse alustamisega ja lõpeb peale tegevuse lõpetamist (ühekordne pöörduv mõju).

Tegevus toimub eeldatavasti peamiselt päevasel ajal argipäevadel. Võimalik on ka tööde teostamine puhkepäevadel. Mõju kumuleerumist ei ole, sest samas piirkonnas ei ole ette näha teisi ehitustegevusi. Seetõttu ei põhjustata olulisi häiringuid kohalikele elanikele. Taristu rajamine ja hoone ehitus ei oma piiriülest mõju.

Kavandatava tegevusega kaasnevad mõjud võib jagada kaheks: tavaprotsessides esinevad mõjud ja avariolukordades ilmnedavad võivad mõjud. Tavaprotsessides avalduvad mõjud, mis kaasnevad ehitustegevusega, on näiteks jäätmete, müra, pinnase eemaldamine, ajutised häiringud sotsiaalsele keskkonnale jne. Ükski tavaprotsessidega kaasnevatest mõjudest ei ole oluline. Avariolukordades esineda võivate mõjude ilmumise tõenäosus on sellise olukorra võimalikkusest. Õigete töövõtete ja tänapäevase tehnika kasutamisel on nende esinemise tõenäosus väike.

6.2. Kasutamine.

Tootmishoone ja taristu kasutamisest tingitud mõju maksimaalne ulatus võib väljuda planeeritavalt alalt seoses turbaveo transpordivoogudega (tööpäeva jooksul). Tootmisala kasutamise olulise mõju tõenäosus on väike, kuna rajatava tootmishoone kinnistu suurus ning asukoht tagab piisava kauguse olemasolevatest elamutest. Tootmisala kasutamisega kaasneb hooajaline (sügis-talvine periood) piiriülene mõju pakendatud turba väljaveol, kuid transpordivood on sujuvamad kui täna pakendamata turbavedude korral.

Avariolukordade tõenäosus tootmisala kasutamise ajal võib eeldada, et on väike. Lähim päästkeskus asub 5 km kaugusel Pärnu-Jaagupi alevis.

Hinnang: Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju.

7. Kokkuvõte

Taidresoo kinnistu (Turbavälja maaüksuse) detailplaneeringuga ei kavandata olulise keskkonnamõjuga objektide rajamist, mistõttu KSH algatamine ei ole vajalik.

Vastavalt planeeringuga kavandatule on positiivne mõju piirkonna ühiskondlikule ja sotsiaalsele keskkonnale ning selle mõju negatiivsete aspektide vältimiseks tuleb suuremat tähelepanu pöörata avalikustamisele ja kinnistu naabrite kaasamisele planeeringuprotsessi.

Arvestades eeltoodut ning võttes aluseks Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 11 lõike 2:

Detailplaneeringu alal kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju olulisuse kohta koostatud eelhindangu alusel detailplaneeringu ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest, tegevuse iseloomust ning sellega kaasnevatest tagajärgedest lähtudes mitte algatada keskkonnamõju strateegilist hindamist, kuna kavandatava tegevusega kaasnevat keskkonnamõju ei saa pidada oluliseks.

Enne otsuste tegemist KSH vajaduse kohta tuleb Halinga Vallavalitsusel küsida Keskkonnaameti seisukohta.

Koostaja:
Sirje Allmaa
arengunõunik
21.07.2014